

PRENOS ZNANJ

Šola prenove – novo znanje in poslovna priložnost

Letos je zagon doživel projekt »Šola prenove«. Gre za splet teoretičnega in praktičnega izobraževanja vseh tistih, ki jih zanima strokovno obnavljanje in vzdrževanje stavbne kulturne dediščine, torej restavratorskih del na objektih. Izobraževanje bo tudi osnova za pridobitev Nacionalne poklicne kvalifikacije, hkrati pa tudi začetek oblikovanja seznama certificiranih izvajalcev restavratorskih del na stavbah. Za mnoge obrtnike, še posebej za tiste, ki imajo poseben odnos in voljo do tovrstnega dela, je to lahko izvrsten začetek za pridobitev strokovnih znanj in certifikatov, hkrati pa tudi zelo dobra poslovna priložnost.

Projekt so zasnovali in ga partnersko izvajajo Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, ljubljanska Fakulteta za arhitekturo, Srednja gradbena, geodetska in okoljevarstvena šola Ljubljana in Združenje zgodovinskih mest Slovenije. Čeprav je škoda, da k projektu niso že

v osnovi povabili tudi najbolj množičnih potencialnih izvajalcev teh del, je OZS v tem projektu vseeno prepoznala pozitiven potencial in dala pobudo za povezovanje. Dosedanji pogovori so obrodili sadove, članom OZS bo tako zagotovljeno ugodnejše sodelovanje na delavnicah in izobraževanjih.

Kot nam je pojasnila Maja Capuder s SGGOŠ Ljubljana, je Šola prenove sklop delavnic, ki so v prvi vrsti namenjene izvajalcem restavratorskih del na objektih kulturne dediščine, hkrati pa tudi lastnikom stavb, arhitektom, restavratorjem, konservatorjem, učiteljem, študentom in dijakom, zaposlenim na občinah in upravnih enotah, torej vsem tistim, ki jih področje zanima ali se jih kako drugače dotika. Zasnovane so kot 30 do 40 ur trajajoče teoretično in praktično usposabljanje. Posamezne delavnice so usklajene z značilnimi deli iz poklicnih standardov za restavratorske sodelavce na področjih: zidarstva, tesarstva, kamnoseštva, pečarstva, krovstva in kleparstva, slikopleskarstva-črkoslikarstva in restavriranja pohištva.

Izvajalci del lahko pridobijo NPK

Za potrditev NPK morajo izvajalci dokazati, da obvladajo osnovni poklic, kar lahko izkažejo s spričevalom poklicne šole ali z mojstrskim izpitom ustrezne smeri, kandidati z drugim poklicem

in ustreznimi delovnimi izkušnjami pa lahko opravijo strokovni del zaključnega izpita za izbrano področje. Kandidati morajo imeti tri leta delovnih izkušenj v izbranem poklicu in najmanj tri dokumentirana dela na obnovi objektov kulturne dediščine, ki jih potrdi restavrator s strokovnim izpitom iz restavratorsko-konservatorske stroke. Delavnice Šole prenove bodo omogočile kandidatom izpolniti zlasti tretji pogoj za potrditev NPK, saj je usposabljanje usmerjeno prav v pridobivanje manjkajočih specifičnih znanj na področju obnove objektov kulturne dediščine.

Pridobitev tovrstnih znanj in podlag za opravljanje restavratorskih del je v časih hude krize na področju graditeljstva nedvomno dobra priložnost za številne obrtnike, predvsem tiste, ki jih takšne vrste delo zanima in veseli. Gre za dobro specifično tržno nišo. Takšnih del bo vedno več, saj vodijo do gospodarne rabe prostora, trajnostne gradnje in ohranjanja identitetne gradnje tako v mestih kot tudi na podeželju. Pomembno je tudi, da bodo vsi izvajalci, ki bodo pridobili nacionalno poklicno kvalifikacijo za izvajanje del na objektih kulturne dediščine, samodejno uvrščeni na seznam usposobljenih in certificiranih izvajalcev, ki ga vodi Nacionalno informacijsko središče za poklicne kvalifikacije (NRP). Do tega seznama bodo imeli dostop tudi javni zavodi s področja varovanja kulturne dediščine.

Stara kašča pred obnovo.

Začetek prenove ometa stare kašče. Predpogoj je bila kakovostno obnovljena streha objekta, ki je preprečevala zamakanje.

Utrjevanje podlage, čiščenje še uporabnega apnenega ometa in priprava stikov.

Prikaz klasične metode priprave apnene malte.

Proces začetnega nanašanja apnenega ometa.

Revija za šoferje ...

www.eTransport.si

email: transport@tehnis.si

**Vsak prvi petek
v mesecu**

**na vseh bencinskih
servisih po Sloveniji**

Partnerica NRP pa je tudi Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije.

Pri obnovitvenih delih je pomembno, da načrtovalci in zlasti izvajalci poleg sodobnih tehnologij poznajo tudi tradicionalno gradnjo, lastnosti in uporabo lokalnih gradiv in razumejo pogoje, ki so narekovali umestitev objekta v okolje. Le z upoštevanjem vseh danih pogojev je obnova lahko celovita in kakovostna. Za uspešno izvedbo projektov je prav tako pomembno, da se vzpostavi dobro sodelovanje med lastniki, restavratorsko-konservatorsko stroko, izvajalci in lokalno skupnostjo, zato bo na delavnice vabljeni širša strokovna in zainteresirana javnost.

Obnovljena stara kašča na Vrhniki

Sredi novembra se je na Stari Vrhniki končala prva promocijska delavnica Šole prenove – Sanacija apnenih ometov. Splet dobro izkoriščenih okoliščin in naključij je botroval temu, da je bila lahko nedavno zaključena delavnica obnove stare kašče na Vrhniki res zgleden primer sodelovanja kar najširšega kroga sodelujočih, ozaveščene lastnice, lokalne skupnosti in stroke. Delavnica se je nato začela z uvodnim predavanjem na Fakulteti za arhitekturo in s podpisom sporazuma med partnerji Šole prenove. Sledil je praktični del na kašči z demonstracijo gašenja apna in pripravo vroče apnene malte. Pod vodstvom izkušenih restavratorjev so udeleženci odstranili dele poškodovanega ometa, utrdili kakovosten obstoječ omet in se lotili dopolnjevanja apnenega ometa. Sledil je dan predavanja o ometih. Sredi novembra je tako »lepota«, kot jo imenuje ponosna lastnica, zasijala v polnem sijaju.

Na zaključku delavnice je bilo čutiti, da so pridobili vsi – lastnica, krajan, krajevna skupnost Stara Vrhnika, udeleženci delavnice ter organizatorji, ki so preverili odziv strokovne javnosti in dobili zelo pozitivne in v prihodnost usmerjene predloge za nadaljevanje dela. Predvsem pa je pridobila mala kašča sredi vasi. Pridobila je možnost preživetja za naslednjih sto let, možnost kakovostne rabe prostora v prihodnje, možnost izvajanja vsebin, namenjenih lokalni skupnosti, možnost razumeti staro, preden načrtujemo novo, in možnost občutiti pripadnost prostoru, ki ga imenujemo dom in ponos, da ga znamo obnavljati in ohranjati.

Vabljeni torej k sodelovanju, saj si le z znanjem in specializacijo v stroki v teh časih lahko pridobite učinkovito konkurenčno prednost. Več o projektu lahko najdete na www.sola-prenove.si.

ANTON ŠIJANEC

Lepotica v novi preobleki po strokovno opravljeni sanaciji ometov.

